

T.C.

OSMANİYE İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

2024 / 2025 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI

2. DÖNEM 1. YAZILI MAZERET SINAV SORULARI(İL GENELİ ORTAK)
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ 10. SINIF

MAZERET

Adı ve Soyadı :

Sınıf / Şubesi :

Öğrenci Numarası :

Aldığı Puan

ÖĞRENCİLERİN DİKKATİNE!

1. Bu soru kitapçığında 6 soru bulunmaktadır ve sınav süresi 40 dakikadır.
2. Cevaplarınızı, soruların altında boş bırakılan yerlere yazınız.
3. Sınav 100 (yüz) tam puan üzerinden değerlendirilecektir.

1. Parlak güneşin eğrilemesine vuran ışıkları Napoleon'un yüzünü aydınlatıyordu, imparator ileri istihkâmları görebilmek için elini gözlerine siper etmekteydi. Tüfek ateşinin arasından bazı haykırmalar da işitiliyordu ama hep artmakta olan duman, Napoleon'un hiçbir şey görmesine imkân vermiyordu. Tepecikten aşağıya inerek bir aşağı, bir yukarı dolaşmaya başladı. Arada bir duruyor, silah seslerine kulak kabartıyor, savaş alanına bakıyordu. Fakat ne o anda durduğu o yerden ne generallerinin kaldıkları tepeden, hatta ne de bir Rusların, bir Fransızların eline geçen siperlerden savaş meydanında olup bitenleri anlamaya imkân yoktu. Saatlerce devam eden aralıksız tüfek ateşinin ortasında bazen Ruslar, bazen Fransızlar, bazen piyade, bazen süvari görünüyordu.

Yukarıdaki metinde geçen altı çizili söz gruplarının anlamlarını metinden hareketle açıklayınız. (10 puan)

Siper etmek: Bir şeyin etkisinden korunmak amacıyla önce bir şey çekmek, kapamak. (5p)
kulak kabartmak: Belli etmemeye çalışarak dinlemek (5p)

2. Talât Bey, Fitnat Hanım'ın tesirinden bir türlü kurtulamıyordu. Sohbetini, kendisini o kadar iyi kabul etmesini, o iltifatları, o görüşmeyi, o güzel sözleri, hele o gitmeye yarınki görüşmeyi aklına getirdikçe sevinçten delirecekmiş gibi oluyordu. O gün yüzünde hiç gitmeyen bir gülümseme belirmişti. Fitnat Hanım'ın kendisine gerek kız ve gerek erkek olarak gösterdiği sevgi ve içe işleyen yakınlığını hatırına getirdikçe gönlü öylesine duyulanıyordu ki sevinçten mi yoksa hüzünden mi her nasılsa gözyaşları dökülüyordu. O gece Talât Bey'in tüm rüyaları Fitnat Hanım ile görüşmekten ibaretti.

Aşağıda verilen soruları yukarıdaki roman parçasına göre cevaplayınız. (20 puan)

a. Teması nedir? Sevgi / Heyecan (10p)

b. Konusu nedir? Talât Bey'in Fitnat Hanım'a olan aşkı/sevgisi (10p)

3. Bu gece Ahmet Cemil'in uykusunun göklerinden bu dönen bulutlar arasında, kırmızı, alaycı bir ay yüzü - daha ileride kaybolmuş bir ufukta, bulutlar ve köpükler içinde belirsiz, sanki bir kıskançlık eliyle silinmiş bir yüz - sonra bir ses ki derinlerden, sanki yerin bağrından, bir yanardağın uğultuları içinden karışık bir örtülülükle çıkıyor:
"- Evet, şair efendi, diyordu; evet o genç kız..."

Aşağıda verilen soruları yukarıdaki roman parçasına göre cevaplayınız. (10 puan)

a. Metnin anlatıcısı kimdir? 3. kişi (5p)

b. Metnin anlatıcı bakış açısı nedir? İlahi bakış açısı (5p)

4. Aşağıda adı geçen Millî Edebiyat Dönemi yazarlarından birer tane roman örneği yazınız. (20 puan)

- a. Refik Halit Karay : Nilgün, Çete, Sürgün, İstanbul'un Bir Yüzü, Bugünün Saraylısı.. (5p)
- b. Halide Edip Adivar : Ateşten Gömlek, Urun Kahpeye, Sinekli Bakkal... (5p)
- c. Reşat Nuri Güntekin : Acımak, Yaprak Dökümü, Galıkuşu, Kavak Yelleri, Yeşil Geceler.. (5p)
- d. Yakup Kadri Karaosmanoğlu : Yaban, Kiralık Konak, Ankara, Nur Baba... (5p)

5. Aşağıdaki cümlelerde yazım yanlış olup olmadığını kontrol ediniz. Yazım yanlış olan kelimelerin doğrularını yazınız. (20 puan)

- a. Bütün işlerinde yaptığı gibi bu işi de oldu bittiye getirdi. → oldubittiye (4p)
- b. Arkadaşım Gençlik ve Spor Bakanlığının hazırladığı projede görev aldı. yanlış yok (4p)
- c. Neşet Ertaş, 1938'de Kırşehir iline bağlı Kırıtlar köyünde doğmuştur. → iline (4p)
- d. Komşulardan en çok Ayşe teyzemi severim. → yanlış yok (4p)
- e. Bildiğiniz gibi Orta Anadolu'da en fazla elma yetişir. → yanlış yok (4p)

6. Destan türünün özelliklerinden hareketle "15 Temmuz Zaferi ve Şehitleri" konulu deneme türünde bir metin veya en az dört dizeden oluşan bir şiir yazınız. (Cümle veya dize sayısı, bütünlük; türün özelliklerine, konuya, yazım ve noktalama kurallarına uygunluk ölçütlerine göre değerlendirilecektir.) (20 puan)

Başlık	Yazım Kuralları	Noktalama İşaretleri	Dizen	Konu Hakimiyeti
(2p)	(5p)	(5p)	(3p)	(5p)

Şiir →	Ahenk	Tema	Edebi Sanat	Özgünlük
	(5p)	(5p)	(5p)	(5p)